

Grade: 2

Lesson Number: 4

Unit Name: Comprehension

Course: Bolī

Title: Comprehension - ਤੋਤਾ (totā)

Standards

Standard 2: Comprehension of Appropriate Passages

- Students comprehend grade-appropriate reading passages and summarize the materials.
  - *Students identify logical order of a passage.*
  - *Students respond to “who, what, when, where, and how” questions.*
  - *Students recognize cause-and-effect relationships in a text.*
  - *Students identify and describe the elements of plot, setting, and character(s) in a story, as well as the story's beginning, middle, and ending.*

Objectives

1. Children read a passage together about a parrot.
2. Children are able to explain the setting, character, and plot of the story.

Prerequisites

- Previous classes on identification of nouns.

Materials

- Construction paper
- Markers/crayons
- Picture of parrot for each student
- Craft feathers
- Tacky glue
- Flat wooden dowels to make cage over parrot

Advanced Preparation

- Read the story attached below several times so that you are familiar with it and can read it to the children.

Engagement (30-35 minutes)

- Tell children that today you are going to read a story about a bird that can talk.
- Ask children if they can guess what kind of bird they think you will be reading about.
- Then ask them if they know what the Parrot is called in Pañjābī.
- If no one knows what it is called, DO NOT tell them.
- Begin reading the story. After the first paragraph stop. Ask them if they understand the first paragraph. In particular ask them about specific words. For example in the first paragraph, you would probably need to ask them what a ਪਿੰਜਰਾ (piñjarā/cage) is.

- Read each paragraph and ask questions regarding that paragraph. Ask for the subject (identify the noun) and the action that is taking place. Children have not learnt about verbs yet, but this will be a good start to see if they can identify action words.
- Continue doing the same for each paragraph. In the end when the parrot sings about freedom, have an extended discussion on that. Ask children what the parrot is trying to say. Have them explain to you using examples from the story to explain that the parrot is being confined. You can also ask children to make sentences with some of the new words they learnt.

Exploration (15-20minutes)

- Have children make a picture about the story.
- They can choose to use the parrot. Tell them they can also use the dowels to make the cage.

Explanation/Extension (5-10 minutes) /Evaluation (On-going)

- Have some children retell the story to the class in their own words to gauge comprehension.
- Check to see if children were able to successfully identify nouns.

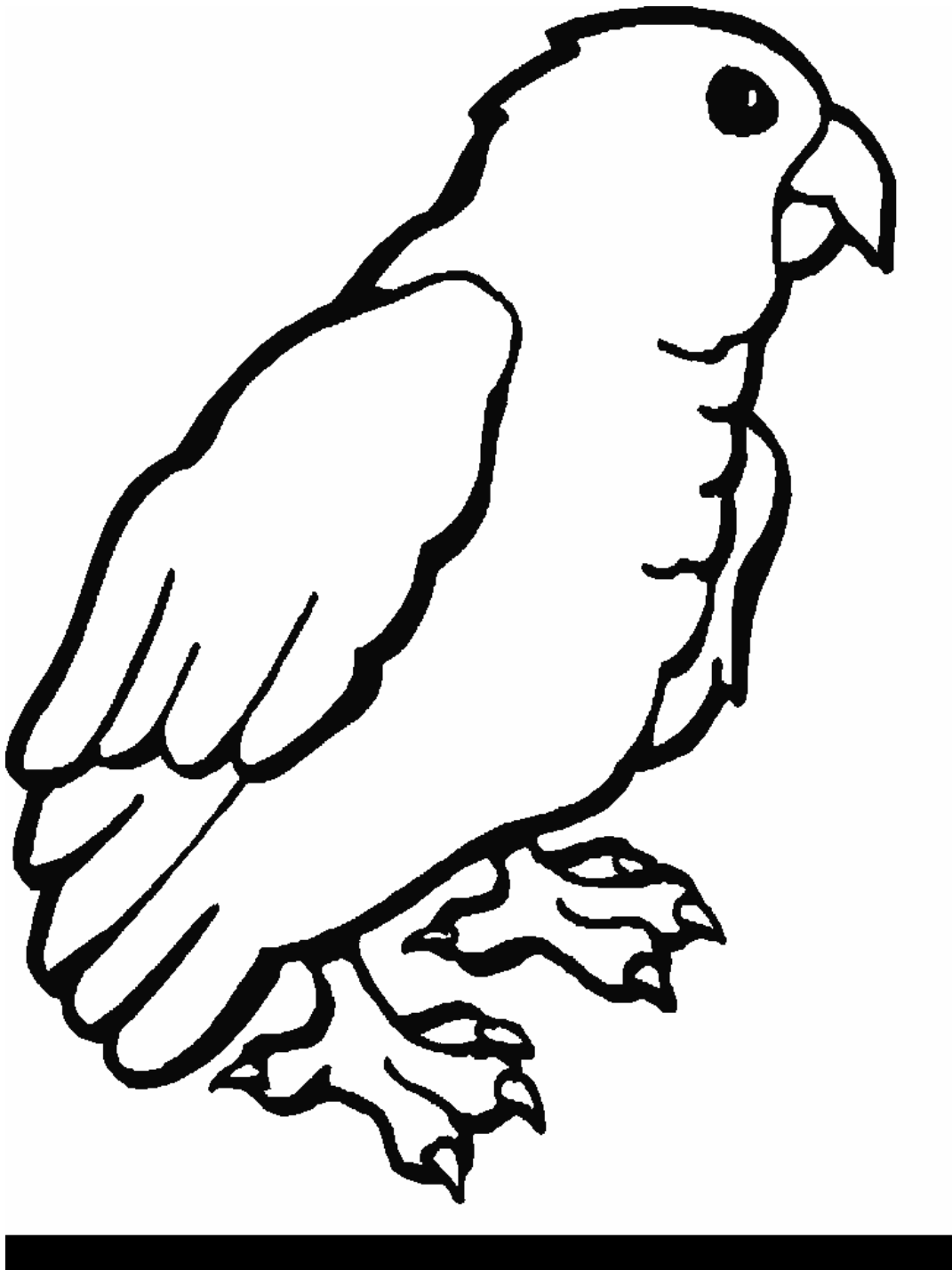
Teacher Resources

ਅਨੋਖਾ ਤੋਤਾ

ਇਹ ਤੋਤਾ ਵੇਖੋ । ਤੋਤਾ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਹੈ । ਇਹ ਤੋਤਾ ਜੰਗੀ ਫੜ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ।
 ਜੰਗੀ ਨੇ ਤੋਤਾ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।
 ਮਿੰਨੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈ ਹੈ । ਮਿੰਨੀ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
 ਮਿੰਨੀ ਪਿੰਜਰੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ‘ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਜੀ ! ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਜਿਹਾ ਗੀਤ ਸੁਣਾਓ ।’
 ਤੋਤਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਗੀਤ ਕਿਵੇਂ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ?’
 ਮਿੰਨੀ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ, ‘ਕਿਉਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਜੀ ?’
 ਤੋਤਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਭੈਣ ਜੀ ! ਗੀਤ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।’
 ਮਿੰਨੀ ਫੇਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ‘ਕੀ ਤੂੰ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ?’
 ਤੋਤਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਨਹੀਂ ਭੈਣ ਜੀ ।’
 ਮਿੰਨੀ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ, ‘ਤੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਂਗਾ ?’
 ਤੋਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਪਿੰਜਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ।’
 ਤੂੰ ਕੁੰਡੀ ਕੋਲ੍ਹ ਦੇ । ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਗੀਤ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ ।’
 ਮਿੰਨੀ ਪਿੰਜਰੇ ਦੀ ਕੁੰਡੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।
 ਤੋਤਾ ਫੁਰਨ ਕਰਕੇ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
 ਉਹ ਮਕਾਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਕੇ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ‘ਅਜ਼ਾਦੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ।’

- ਅਮਰਦੀਪ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠ ਮਾਲਾ ੧:ਪਾਠ ੪- ਅਨੋਖਾ ਤੋਤਾ. ਪੁਰਾਨੀ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ-੮

Parrot Picture

Courtesy of: <http://www.thepiratesrealm.com/games/parrot%20large.gif>

ਅਨੋਖਾ ਤੋਤਾ

ਇਹ ਤੋਤਾ ਵੇਖੋ । ਤੋਤਾ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਹੈ । ਇਹ ਤੋਤਾ ਜੰਗੀ ਫੜ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ।

ਜੰਗੀ ਨੇ ਤੋਤਾ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।

ਮਿੰਨੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈ ਹੈ । ਮਿੰਨੀ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਮਿੰਨੀ ਪਿੰਜਰੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ‘ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਜੀ ! ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਜਿਹਾ ਗੀਤ ਸੁਣਾਓ ।’

ਤੋਤਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਗੀਤ ਕਿਵੇਂ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ?’

ਮਿੰਨੀ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ, ‘ਕਿਉਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਜੀ ?’

ਤੋਤਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਭੈਣ ਜੀ ! ਗੀਤ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।’

ਮਿੰਨੀ ਫੇਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ‘ਕੀ ਤੂੰ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ?’

ਤੋਤਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਨਹੀਂ ਭੈਣ ਜੀ ।’

ਮਿੰਨੀ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ, ‘ਤੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਂਗਾ ?’

ਤੋਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਪਿੰਜਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ।

ਤੂੰ ਕੁੰਡੀ ਕੋਲ੍ਹ ਦੇ । ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਗੀਤ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ ।’

ਮਿੰਨੀ ਪਿੰਜਰੇ ਦੀ ਕੁੰਡੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।

ਤੋਤਾ ਫੁਰਨ ਕਰਕੇ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਉਹ ਮਕਾਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਕੇ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ‘ਅਜ਼ਾਦੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ।’

- ਅਮਰਦੀਪ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠ ਮਾਲਾ ੧:ਪਾਠ ੪- ਅਨੋਖਾ ਤੋਤਾ. ਪੁਰਾਨੀ ਰੇਲਵੇ
ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ-੮

Parrot Picture

